

آخرین و کاملترین نعمت الهی برای بهشتیان چیست؟

سلامی که خداوند به بهشتیان می‌دهد از همه نعمت‌ها در بهشت بالاتر است، «سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ»؛ خدای سبحان سلام است و از طرف او سلم، سلامت و امنیت برای مومنان نازل می‌شود. این آخرین، کامل‌ترین و نهایی‌ترین نعمتی است که خداوند به بهشتیان عطا می‌کند.

سلامی که خداوند به بهشتیان می‌دهد از همه نعمت‌ها در بهشت بالاتر است، «سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ»؛ خدای سبحان سلام است و از طرف او سلم، سلامت و امنیت برای مومنان نازل می‌شود. این آخرین، کامل‌ترین و نهایی‌ترین نعمتی است که خداوند به بهشتیان عطا می‌کند.

به گزارش خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، آیت‌الله العظمی جواد آملی دو شنبه، 7 بهمن ماه، در تفسیر آیات 55 تا 65 سوره مبارکه یاسین بیان کرد: آیه 54 سوره یاسین «فَالْيَوْمَ لَا تَظْلُمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ» سخن از نفی ظلم برای کافران و پرهیزکاران است. براین اساس دو مطلب برای کافران ثابت می‌شود. اول اینکه بیشتر از آنچه استحقاق عقاب بر اساس اعمالشان دارند عقاب نمی‌شود و دوم اینکه ممکن است شامل عفو تخفیف الهی شوند. در مقابل نیز برای پرهیزکاران دو مطلب ثابت می‌شود. اول اینکه ثواب‌شان کمتر از آن مقداری که استحقاقش را دارند نیست اما ممکن است به واسطه لطف الهی ثواب‌شان بیشتر شود.

توفیق انجام حسنه نیز نعمتی از نعمت‌های الهی است

وی ادامه داد: درباره پرهیزکاران سخن از استحقاق نیست؛ چرا که انسان اعمالی را که انجام داد موظف است حسنات را نسبت به سیئات بسنجد اگر حسنات بیشتر باشد آن را با نعمت‌های الهی می‌سنجد وقتی که این حسنات را با نعمت‌های الهی سنجید و خود توفیق انجام حسنه نیز نعمتی از نعمت‌های الهی است آنگاه معلوم می‌شود که انسان هیچ طلبی از خداوند ندارد. لکن ذات اقدس اله وعده داد که پرهیزکاران را به فیض برساند و این وعده الهی زمینه سوال پرهیزکاران را فراهم می‌کند و که اگر معاذالله خداوند بخواهد بر خلاف وعده خود عمل کند این با حکمت الهی سازگار نیست. بنابراین کسی استحقاق چیزی را در برابر خدا ندارد و چون خود خدا وعده داده است و هرگز خلف وعده نمی‌کند زمینه توقع را فراهم کرده است.

این مرجع تقلید اظهار کرد: آیات 55 به بعد در توصیف بهشتیان و جهنمیان اختصاص دارد «يَنَاصِبُ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكِئُونَ لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ» خداوند در توصیف بهشتیان می‌فرماید: آنها در کارهایی لذت بخشی سرگرم‌اند و گفتگو و مباحثه خوبی دارند. در این فضا یا با ارحام خود هستند و یا با حوریان بهشتی. آنها در فضایی هستند که جز لطف و عنایت الهی در آنجا نیست. هیچ رنج و دردی آنجا نیست و جز لذت چیزی دیگر نیست؛ چرا که نه از درون آسیب می‌بینند چون خوف و حزنی ندارند و نه از بیرون آسیب می‌بینند چرا که فضای آنجا فضای تراحم نیست و نه درباره ارحام و اصحاب و یارانشان نگرانند چرا که آنجا با هم هستند.

تشریح اقسام نعمت‌های الهی برای بهشتیان

آیت‌الله جواد آملی بیان کرد: آنها همیشه در آنجا حاضرند و همیشه هر لذتی که بخواهند برایشان فراهم است. و هر چیزی که به ذهن آنها بیاید برای آنها حاضر است. نعمت‌های بهشتی سه گونه‌اند برخی از نعمت‌ها چیزهایی است که در بهشت به طور طبیعی وجود دارد که همان نعمت‌های عادی و مصطلح است، قسم دوم برابر آرزو و خواستن آنهاست و قسم سوم نعمت‌هایی است که فراتر از آرزو و درخواست آنهاست. اما بالاتر از همه این نعمت‌ها سلامی است که خداوند به بهشتیان می‌دهد «سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ».

سلام؛ آخرین و کاملترین نعمت الهی برای بهشتیان

این مفسر قرآن کریم ابراز کرد: خود سلام از اسمای حسنی ذات اقدس اله است. خدای سبحان سلام است و از طرف او سلم، سلامت و امنیت برای مومنان نازل می‌شود. این آخرین و کامل‌ترین و نهایی‌ترین نعمتی است که خدای سبحان به بهشتیان عطا می‌کند. اما در مورد تبهکاران می‌فرماید شما باید مرزتان را از انبیاء، صالحین و مومنان جدا کنید «وَأَمَّا أَتُومَ أُولَئِكَ فَهُمْ فِي عَذَابٍ مُتَسَاوِينَ» اما در مورد تبهکاران می‌فرماید: ای گنهکاران، امروز از بهشتیان جدا شوید» خداوند دستور می‌دهد که تبهکاران را در گوشه‌ای جدا کنند و سپس با آنها احتجاج می‌کند «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ» ای

پسران آدم، آیا به شما سفارش نکردم که با پیروی از شیطان او را پرستش نکنید، زیرا او دشمن آشکار شماست؟!» این احتجاج خداوند است و این عهد اگر عهد در عالم ازل یا همان عالم الست باشد اگر چه ممکن است چنین صورتی وجود داشته باشد اما قابل احتجاج نیست زیرا عالمی که یاد انسان نیست چگونه می‌تواند مورد احتجاج قرار بگیرد.

نظر علامه طباطبایی در مورد احتجاج خداوند با انسان‌ها

وی ادامه داد: لذا علامه طباطبایی اصرار دارد که این احتجاج در دنیا است. در دنیا خدای سبحان با سه زبان با انسان حرف می‌زند با زبان فطرت که همان زبان دل است، زبان عقل و استدلال و با زبان انبیا. عقل و فطرت به یک حجت بر می‌گردد و ولایت و امامت ائمه (ع) نیز به یک حجت بر می‌گردد. بنابراین خداوند با زبان‌های مختلف (عقل و وحی) با انسان در دنیا سخن گفت و همه این زبان‌ها قابل استدلال و احتجاج هستند. لذا می‌شود به آن استدلال کرد. اما در عالم الست چون یاد انسان نیست قابل استدلال نیست.

احتجاج خداوند با انسان‌ها در همین دنیا است

این مرجع تقلید تصریح کرد: احتجاج الهی زمانی باید باشد که انسان یادش باشد نه اینکه جایی باشد که بتواند بگوید اصلاً یادم نیست و نمی‌دانم در این صورت هیچ حجتی نیست. اگر قرار باشد چیزی مدار بهشت و جهنم باشد باید تعهد به یاد انسان باشد و لذا باید در مدار دنیا باشد جایی که انسان یادش است و به یاد دارد عهده را بسته است. عبادت همان اطاعت است خداوند در دنیا از انسان تعهد گرفت که از شیطان اطاعت نکند. بنابراین خداوند در اینجا که فرمود شیطان را عبادت نکنید یعنی به او گوش نکنید چرا که او دشمن قسم خورده انسان است و قسم خورده است که از انسان سواری بگیرد.

شیطان دشمنی که دوستان خود را هم رها نمی‌کند

آیت‌الله جوادی آملی بیان کرد: شیطان دشمن بی‌نظیری است؛ چرا که در عالم هیچ موجودی مثل ابلیس نیست. در دنیای ما مار و عقرب و امثال اینها و حتی بدترین حیوان وحشی که به انسان ضرر بزند، وجود دارد. مشاهده شده است که بدترین حیوانات و کشنده‌ترین حیوانات وقتی انسان را دوست خود ببینند به آن صدمه نمی‌زنند و هم زیستی انسان با مار و عقرب و ... را دیده‌ایم. این حیوانات به دوستان خود ضرر نمی‌زنند اما شیطان این طور نیست. او به دوستان خودش هم ضربه می‌زند. او دشمن بی‌نظیری است و «عَدُوٌّ مُبِینٌ» و از هر دشمنی بدتر است از مار و عقرب و حیوان درنده‌ای بدتر و دشمن‌تر است. اگر ده بار هم به حرفش گوش بدید بار یازدهم رهایتان نمی‌کند باید همیشه با او باشید و این طور نیست که بخواهد انسان را رها کند.